

UNIT 4

A SENSE OF WONDER

READY, SET, GO!

- 1 Read the clues. Find and label Wyoming on the blind map.

⭐⭐ Pročitaj rečenice. Pronađi i označi Wyoming na slijepoj karti.

Charlotte is from Wyoming, a state in the west of the USA.

Charlotte je iz Wyominga, države na zapadu SAD-a.

Her country is shaped like a square.

Njezina zemlja ima oblik kvadrata.

There is another square-shaped country right next to Wyoming.

Postoji još jedna država kvadratnog oblika pokraj Wyominga.

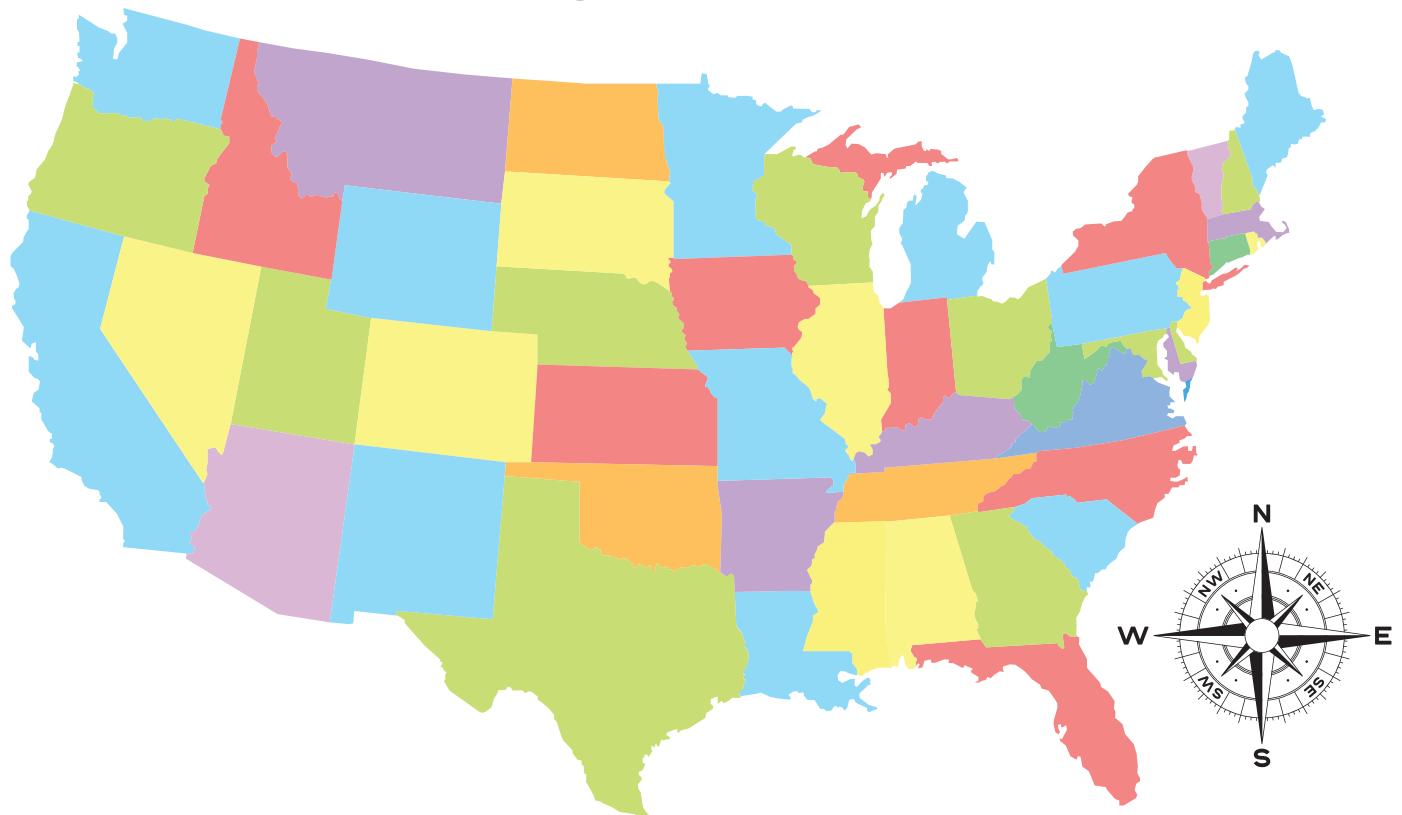
But Wyoming is located more to the north.

Ali Wyoming se nalazi sjevernije.

It is closer to Canada.

Bliže je Kanadi.

CANADA

2 a) Match the words in English with the words in Croatian.

Poveži riječi na engleskom jeziku s riječima na hrvatskom jeziku.

1 bison	☐ zaštitni znak
2 mammals	☐ konj koji se rita
3 entrance	☐ 1 bizon
4 trademark	☐ povijesni ranč
5 bucking horse	☐ sisavci
6 historic ranch	☐ ulaz

★ b) Read the sentences about Charlotte and her country, Wyoming.

Pročitaj rečenice o Charlotte i njezinoj zemlji, Wyomingu.

Wyoming is the least populous state in the USA.

Wyoming je najmanje naseljena država SAD-a.

It has got around 600,000 inhabitants.

Ima oko 600 000 stanovnika.

A cowboy on a bucking horse is Wyoming's official trademark.

Kaubo na konju koji se propinje je službeni zaštitni znak Wyominga.

Its state mammal is the bison.

Nacionalni sisavac Wyominga je bizon.

Its official nickname is 'the Equality State'.

Službeni nadimak Wyominga je „država jednakosti“.

Wyoming was the first state in the USA to give women the right to vote!

Wyoming je bila prva država u SAD-u koja je ženama dala pravo glasa!

You can see and do many interesting things there.

Tamo možeš raditi i vidjeti mnoge zanimljive stvari.

You can visit Native American villages, or historic ranches.

Možeš posjetiti domorodačka američka sela ili povijesne rančeve.

You can visit national parks.

Možeš posjetiti nacionalne parkove.

Yellowstone National Park became the first national park in the world!

Nacionalni Park Yellowstone postao je prvi nacionalni park u svijetu!

The biggest city and the capital of Wyoming is Cheyenne.

Najveći i glavni grad Wyominga je Cheyenne.

Charlotte lives in Jackson, a town in northwestern Wyoming.

Charlotte živi u Jacksonu, gradiću na sjeverozapadu Wyominga.

It is an entrance to Grand Teton National Park.

Ulaz je u nacionalni park Grand Teton.

Charlotte's dad is a park ranger, and her mom is a geologist.

Charlottein tata je čuvar prirode u parku, a njezina mama je geologinja.

c) Match the questions and the answers. Exercise 2 b) can help you.

Poveži pitanja i odgovore. Zadatak 2. b) može ti pomoći.

1 How many inhabitants does Wyoming have?

Yellowstone.

Koliko stanovnika ima Wyoming?

The bison.

2 What is the capital of Wyoming?

Koji je glavni grad Wyominga?

1

Around 600,000.

3 What is the world's first national park called?

Kako se zove prvi svjetski nacionalni park?

He is a park ranger.

4 Where does Charlie's family live?

Gdje živi Charliena obitelj?

In Jackson.

5 What is Wyoming's official state mammal?

Koji je službeni sisavac države Wyoming?

Cheyenne.

6 What does Charlie's dad do?

Čime se bavi Charlien otac?

3 Complete the table with the missing information. The text in Exercise 2 b) can help you.

 Dopuni tablicu informacijama koje nedostaju. Tekst u zadatku 2. b) može ti pomoći.

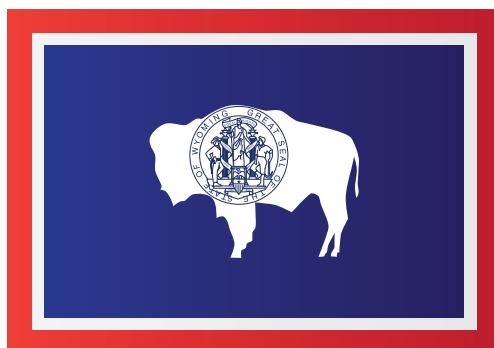
State: Država:	<u>Wyoming</u>
Capital: Glavni grad:	
Official trademark: Službeni zaštitni znak:	
Official nickname: Službeni nadimak:	
Borders with: Graniči sa:	, , and
State mammal: Nacionalni sisavac:	

4 a) Look at the flag of Wyoming. What does it look like?

★ Pogledaj zastavu Wyominga. Kako izgleda?

Colours: red, white and blue

Animal: bison

★ b) Imagine you have to design a flag of your hometown. What would it look like?

Follow the steps below and draw it.

Zamisli da moraš osmisliti zastavu svojega rodnog mjesta. Prati korake niže i nacrtaj je.

1 Choose two or three colours for your flag.

Odaberi dvije ili tri boje za svoju zastavu.

2 Choose an official animal of your hometown.

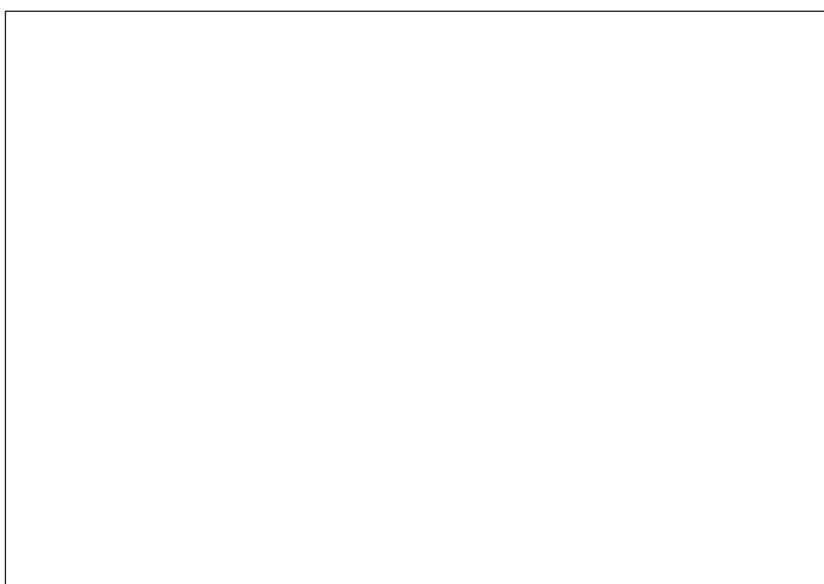
Odaberi službenu životinju svojega rodnog mjesta.

3 Come up with a motto of your hometown.

Osmisli moto svojega rodnog mjesta.

4 Draw the flag.

Nacrtaj zastavu.

1A THE HUMAN BODY

- 1 a) Read the questions and **circle** the answers that are true for you.

★ Pročitaj pitanja i **zaokruži** odgovore koji su istiniti za tebe.

1 I think Biology classes are...

Mislim da su sati Biologije...

- a) interesting.
- b) zanimljivi.
- c) boring.
- d) dosadni.

2 Learning about the human body is...

Učiti o ljudskom tijelu je...

- a) important.
- b) važno.
- c) not important.
- d) nevažno.

- ★ b) Answer the questions.

Odgovori na pitanja.

1 How many body parts and organs can you name? Write them down.

Koliko dijelova tijela i organa možeš imenovati? Zapiši ih.

2 Which picture shows the position of our organs correctly?

Koja slika točno prikazuje položaj naših organa?

a)

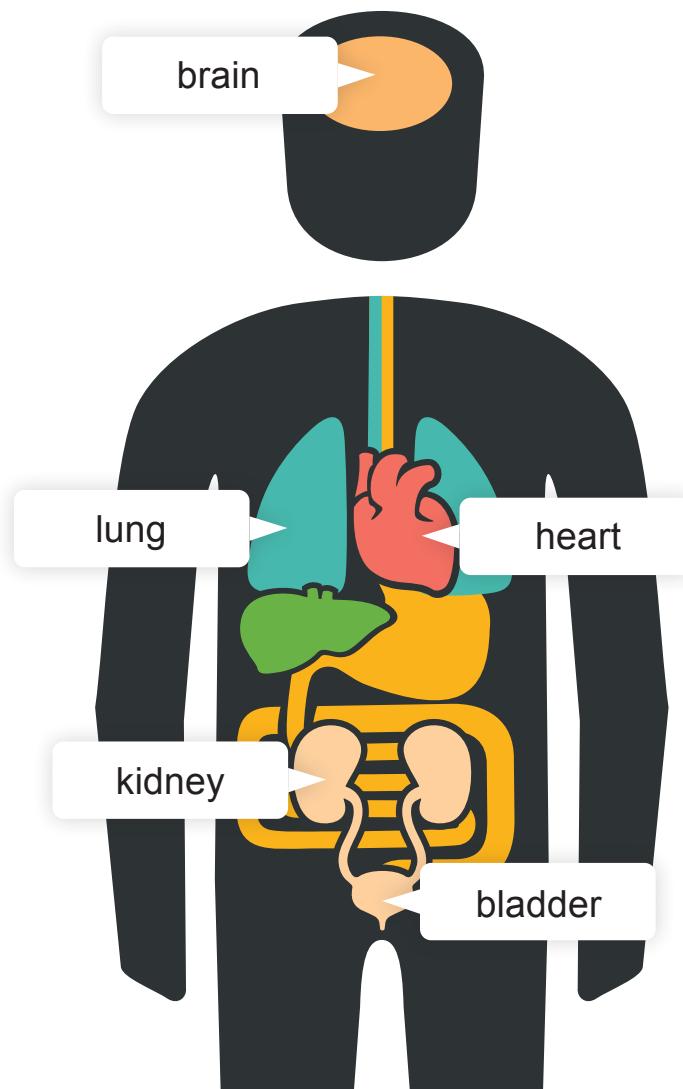
b)

2 a) Look at the picture.

Pogledaj sliku.

☆☆ b) Match the words in English with the words in Croatian.

Poveži riječi na engleskom jeziku s riječima na hrvatskom jeziku.

1 skeleton pluća

2 heart bubrezi

3 bladder 1 kostur

4 lungs mozak

5 brain mjehur

6 kidneys srce

3 a) Charlie is reading an article on the human body. Read the text.

★ Charlie čita članak o ljudskom tijelu. Pročitaj tekst.

YOUR SKELETON

TVOJ KOSTUR

All the bones and joints in your body keep you upright.

Sve kosti i zglobovi u tvome tijelu drže te uspravnim.

The most important group of bones is your spine.

Najvažnija skupina kostiju je kralježnica.

It is **made** of 33 different bones.

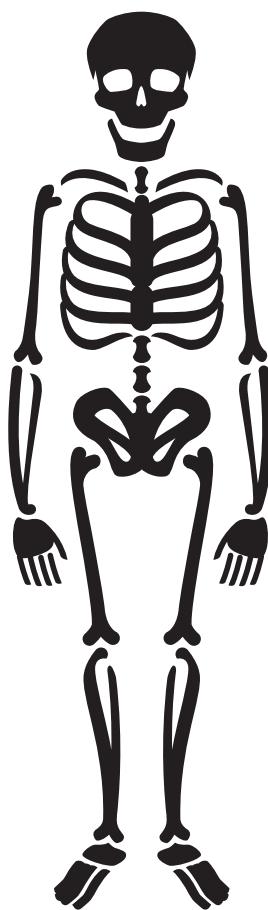
Sastavljena je od 33 različite kosti.

Joints are the places where two bones meet.

Zglobovi su mjesta gdje se dvije kosti sastaju.

Have you ever tried to kiss your elbow?

Jesi li ikada pokušao / pokušala poljubiti svoj lakat?

SQUISHY ORGANS

MEKANI ORGANI

The heart is the size of a fist.

Srce je veličine šake.

It never gets a single day of vacation.

Nikada ne dobije niti dana odmora.

Your heart is a pump that sends blood through blood vessels.

Tvoje srce je pumpa koja šalje krv krvnim žilama.

It's important to stay active and keep it in good shape.

Važno je ostati aktivan i održavati srce u dobroj formi.

LUNGS

PLUĆA

The lungs are what gets your chest and belly moving.

Pluća su ono od čega se tvoja prsa i trbuš pomicu.

We have got two lungs – the left one and the right.

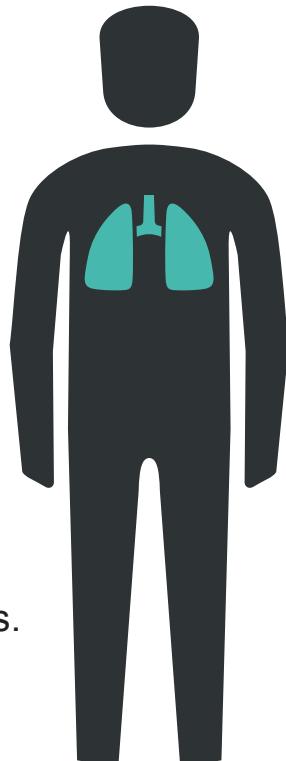
Imamo dva plućna krila – lijevo i desno.

They are **filled with** the air we inhale.

Oni su **ispunjeni** zrakom koji udišemo.

Only 5 percent of all the air we breathe in **is kept** in our bodies.

Samo 5% svega zraka koji udahnemo **zadrži se** u našem tijelu.

KIDNEYS

BUBREZI

To survive, we need to take in food and water daily.

Da bismo preživjeli, moramo svakodnevno jesti hranu
i pititi vodu.

Water **is used** to keep us hydrated and healthy.

Voda se **koristi** da nas se održi hidriranima i zdravima.

The kidneys use water to filter all the bad things from our blood.

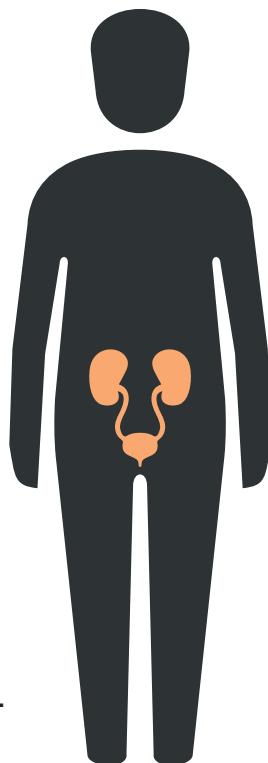
Bubrezi koriste vodu kako bi filtrirali sve loše tvari iz naše krvi.

They send all the waste into our bladder, which **is filled** with urine.

Oni šalju sav otpad u naš mjeđur, koji je **nапунjen** mokraćom.

Although they come as a pair, we can survive with just one kidney.

Iako dolaze u paru, možemo preživjeti samo s jednim bubregom.

 b) Match the questions to the correct answers.

Poveži pitanja s točnim odgovorima.

1 Which is the most important group of bones?

Koja je najvažnija skupina kostiju?

Kidneys.

Bubrezi.

2 Which organ is filled with air?

Koji organ se puni zrakom?

The spine.

Kralježnica.

3 What are the places where two bones meet called?

Kako se zovu mesta gdje se dvije kosti sastaju?

The bladder.

Mjehur.

4 Which organ cleans our blood?

Koji organ čisti našu krv?

The lungs.

Pluća.

5 Where is the waste from our body sent to?

Gdje se šalje otpad iz našeg tijela?

The heart.

Srce.

6 Which organ is the size of a fist?

Koji je organ veličine šake?

Joints.

Zglobovi.

 c) Circle the odd one out. Explain your answers to your teacher.

Zaokruži uljeza. Objasni odgovore učiteljici.

1 oxygen kisik	urine mokraća	blood krv	red blood cells crvene krvne stanice
2 bone kost	joints zglobovi	spine kralježnica	lungs pluća
3 lungs pluća	skeleton kostur	heart srce	kidneys bubrezi
4 mouth usta	nose nos	arm ruke	eyes oči

4 a) How much do you know about the human body? Do this quiz and find out.

Koliko znaš o ljudskom tijelu? Riješi kviz i saznaj.

1 What is the largest human organ?

Koji je najveći ljudski organ?

- a)** Skin. **b)** Brain. **c)** Lungs.

Koža. Mozak. Pluća.

2 Where is the heart located in the chest?

Gdje u prsima se nalazi srce?

- a)** On the left. **b)** In the middle. **c)** On the right.

S lijeve strane. U sredini. S desne strane.

3 Whose hearts pump faster?

Čije srce kuca brže?

- a)** Men's. **b)** Women's. **c)** The same.

Muško. Žensko. Jednako.

4 How many colours can the eyes see?

Koliko boja oči mogu vidjeti?

- a)** 1 million. **b)** 5 million. **c)** 10 million.

1 milijun. 5 milijuna. 10 milijuna.

★ b) Read and check your answers. Are you happy with your result? Tick (✓).

Pročitaj i provjeri svoje odgovore. Jesi li zadovoljan / zadovoljna svojim rezultatom?

Označi kvačicom (✓).

1 a) **Skin.** Skin is the largest organ in the human body.

Koža je najveći organ u ljudskome tijelu.

2 b) **In the middle.** Our heart is located in the middle of our chest.

Naše je srce smješteno na sredini prsnog koša.

3 b) **Women's.** Women's hearts pump faster because they are smaller.

Ženska srca kucaju brže jer su manja.

4 c) **10 million.** Our eyes can see almost 10 million different colours.

Naše oči mogu vidjeti najmanje 10 milijuna različitih boja.

GRAMMAR! PRESENT SIMPLE PASSIVE

PASIV U SADAŠNJOSTI

LOOK AND READ!

POGLEDAJ I PROČITAJ!

Pasiv u sadašnjosti tvorimo od pomoćnog glagola „biti“ u sadašnjosti te participa prošlog glavnoga glagola.

am / is / are + past participle

The spine **is made** of 33 different bones.

Kralježnica **je sastavljena** od 33 različite kosti.

U aktivu znamo tko ili što je **vršitelj radnje**.

The **heart** pumps blood through blood vessels.

Srce **šalje krv krvnim žilama**.

U pasivu **vršitelj radnje** nije važan.

Blood **is pumped** through blood vessels.

Krv **se šalje** krvnim žilama.

5 Find the passive forms in Exercise 3 a) and copy the sentences.

Pronađi pasiv u zadatku 3. a) i prepiši rečenice.

1 It is made of 33 different bones.

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 **Circle** the correct passive forms. Then copy them on the lines.

Zaokruži točne pasivne oblike. Zatim ih prepiši na crte.

1 The bladder _____ with urine.

Mjehur je ... mokraćom.

- a)** is filled
- b)** filled

2 The spine _____ of 33 different bones.

Kralježnica ... od 33 različite kosti.

- a)** is made
- b)** made

3 Water _____ to keep us hydrated.

Voda ... da nas održava hidriranima.

- a)** be used
- b)** is used

4 Our lungs _____ with air.

Naša pluća ... zrakom.

- a)** is filled
- b)** are filled

5 Five percent of all the air we breathe in _____ in our bodies.

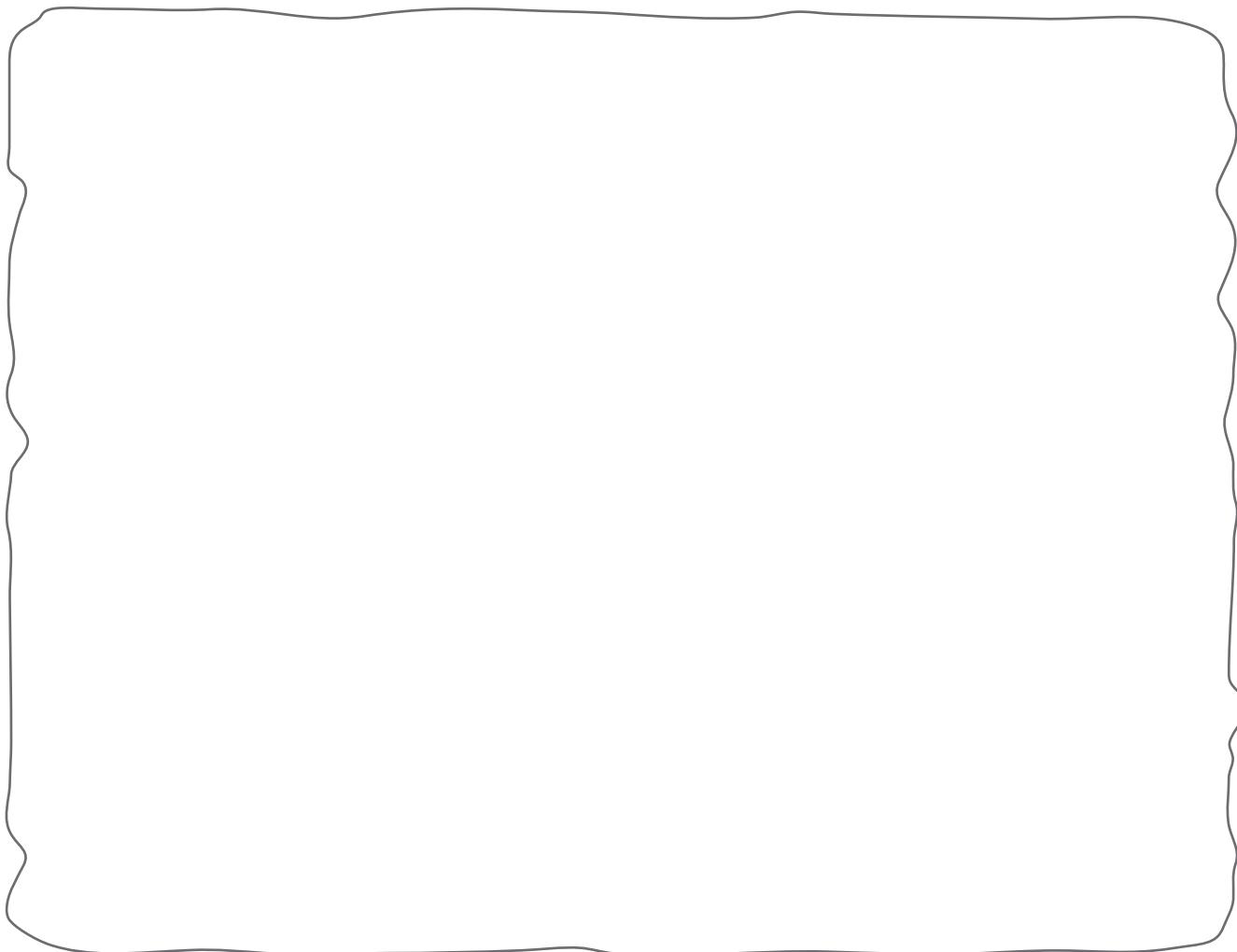
Pet posto sveg zraka koji udahnemo ... u našem tijelu.

- a)** keeped
- b)** is kept

7 a) Draw or find a picture of the human body, and label it with the names of the

organs you have learned so far.

Nacrtaj ili pronađi sliku ljudskog tijela i označi na njemu nazine svih organa koje si dosada naučio / naučila.

b) Write what we do with which organ.

Napiši što radimo s kojim organom.

1 _____ **is / are used for** _____

2 _____ **is / are used for** _____

3 _____ **is / are used for** _____

1B BLAME IT ON THE BRAIN

- 1 a) Which of these issues worry you the most, and which the least? Order them from 1 (the least worrying) to 6 (the most worrying).

Koji od navedenih problema te najviše brinu, a koji najmanje? Složi ih od 1 (najmanje me brinu) do 6 (najviše me brinu).

fitting in

mood changes

uklapanje

promjene raspoloženja

body image

lack of motivation

slika o vlastitom tijelu

nedostatak motivacije

peer pressure

social media

vršnjački pritisak

društvene mreže

- 2 b) Which issue worries you the most? Why? How do you deal with it? Tell your teacher. You can use Croatian.

Koji te problem brine najviše? Zašto? Kako se nosiš s njime? Reci učiteljici. Možeš koristiti hrvatski jezik.

- 3 c) Match the parts of the phrases.

Poveži dijelove fraza.

1 lack

media

2 peer

in

3 mood

image

4 fitting

 1

of motivation

5 social

changes

6 body

pressure

2 a) Match the words in English with the words in Croatian.

Poveži riječi na engleskom jeziku s riječima na hrvatskom jeziku.

1 developed	☐	posljedica
2 control	☐	pod utjecajem
3 consequence	☐ 1	razvijen
4 affected	☐	odluke
5 opinion	☐	svjestan
6 decisions	☐	mišljenje
7 aware	☐	kontrolirati

★ b) Read the texts about teenagers' brains.

Pročitaj tekstove o mozgovima tinejdžera.

1 _____

Teenagers' brains are programmed to take risks.

Mozak tinejdžera podložan je rizičnim ponašanjima.

That's why parents play an important role in their lives.

Zato roditelji igraju važnu ulogu u njihovim životima.

Teenagers aren't always aware of the consequences of their actions.

Tinejdžeri nisu uvijek svjesni posljedica svojih djela.

Parents help teenagers control their risky behaviour.

Roditelji pomažu tinejdžerima kontrolirati njihovo riskantno ponašanje.

2 _____

If you fall asleep late and wake up late as well, don't worry.

Ako navečer kasno ideš spavati i ujutro se rano budiš, ne brini.

That's perfectly normal.

To je sasvim normalno.

You need your nine hours of sleep.

Potrebno ti je devet sati sna.

If you can't get up early, try changing your sleep routine.

Ako ti je teško rano se ustati, pokušaj promijeniti svoju rutinu spavanja.

3 _____

Your brain becomes more developed as you get older.

Tvoj mozak postaje razvijeniji što si stariji / starija.

That's when you start thinking more about those around you.

Tada počinješ više razmišljati o ljudima oko sebe.

Your actions and decisions are affected by what others think of you.

Tvoja djela i odluke su pod utjecajem onoga što drugi misle o tebi.

But by the end of adolescence, you'll start to value your opinions more.

No, do kraja adolescencije počet ćeš više cijeniti vlastito mišljenje.

⭐⭐ c) Which title fits which text? Copy them on the lines above the correct texts.

Koji naslov odgovara kojem tekstu? Prepiši ih na crte iznad točnih tekstova.

Slowly becoming an adult

Polako postajati odrastao

Guardian angels

Anđeli čuvare

Sleeping Beauty

Uspavani Ljepotan / Uspavana Ljepotica

3 a) Do the questionnaire. Write what is true for you.

Riješi upitnik. Napiši što je istinito za tebe.

1 Do you eat enough healthy food?

Jedeš li dovoljno zdrave hrane?

Yes, I do. / No, I don't.

2 When do you usually go to sleep?

Kada obično ideš spavati?

I usually go to sleep at _____ o'clock.

3 How many hours do you sleep every night?

Koliko sati spavaš svaku večer?

I sleep _____ hours every night.

4 How much time do you spend online?

Koliko vremena provodiš na Internetu?

I spend _____ hours online.

3 b) Ask your friend the questions from Exercise 3 a). Write down the answers.

Postavi prijatelju / prijateljici pitanja iz zadatka 3. a). Zapiši odgovore.

1 My friend eats / doesn't eat enough healthy food.

2 He / She goes to sleep at _____ o'clock.

3 He / She sleeps _____ hours every night.

4 He / She spends _____ hours online.

3 c) Do you and your friends have habits that are good for your brains? Tell your teacher. What would you change?

Imate li ti i tvoj prijatelj / tvoja prijateljica navike koje su dobre za vaše mozgove?

Recite učiteljici. Što biste promijenili?

GRAMMAR! ACTIVE AND PASSIVE SENTENCES

AKTIVNE I PASIVNE REČENICE

LOOK AND READ!

POGLED AJ I PROČITAJ!

Aktivni oblik glagola upotrebljavamo kada želimo istaknuti tko vrši radnju.

Pasivni oblik glagola upotrebljavamo kada želimo staviti naglasak na radnju.

Pasiv se u hrvatskom jeziku ne upotrebljava jako često.

Charlie **cleans** the house.

Charlie **čisti** kuću.

The house **is cleaned**.

Kuća **je čišćena**.

Ako želimo istaknuti tko je napravio nešto, možemo to učiniti pomoću riječi “**by**”.

Charlie **cleans** the house.

Charlie **čisti** kuću.

The house **is cleaned by Charlie**.

Kuća **je čišćena od strane Charlie**.

4 Complete the passive sentences with the past participles of the verbs in brackets.

Dopuni pasivne rečenice participom prošlim glagola u zagradama.

1 Teenagers' brains **are** programmed (**program**) to take risks.

Mozak tinejdžera podložan je rizičnim ponašanjima.

2 Your opinion **is** _____ (**value**) here.

Tvoje se mišljenje ovdje cijeni.

3 Many adults **are** _____ (**annoy**) by rude behaviour.

Mnoge odrasle živcira nepristojno ponašanje.

4 I **am** _____ (**expect**) to follow the rules at school.

Od mene se očekuje da slijedim pravila u školi.

5 The teenage brain **is** _____ (**blame**) for many things.

Tinejdžerski mozak okrivljuje se za razne stvari.

- 5** Read the texts. Are the sentences **passive** or **active**? Write **P** for **passive sentences** and **A** for **active sentences** on the lines.

Pročitaj rečenice. Odaberi točan oblik glagola: **pasivni** ili **aktivni**. Napiši **P** za **pasivne rečenice** i **A** za **aktivne rečenice** na crte.

Eleni:

We have issues talking about something that **bothers** us. _____

Imamo poteškoće pričati o nečemu što nas **muči**.

It's important to find someone who **pays** attention to what we're saying. _____

Važno je naći nekoga tko obraća pažnju na ono što govorimo.

It feels good when we **are listened to**. _____

Dobar je osjećaj kad nas se sluša.

Tony:

Everything in our body **is controlled** by the brain. _____

Sve u našem tijelu kontrolirano je mozgom.

Then how **are** we **held** responsible for our actions? _____

Kako se onda nas smatra odgovornima za naša djela?

This **annoys** me. _____

To me jako živcira.